

**Яковлева А. А.**

здобувач вищої освіти III курсу  
Навчально-наукового інституту права  
та підготовки фахівців для підрозділів  
Національної поліції Дніпровського  
державного університету  
внутрішніх справ

**Чорна А. Г.**

старший викладач кафедри  
кримінального права та кримінології  
Дніпровського державного  
університету внутрішніх справ

## **ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ**

Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи являють собою велику суспільну небезпеку, характеризуються виключною аморальністю та цинічністю дій винних. Такі правопорушення спричиняють глибоку психологічну травму потерпілій особі, окрім цього, грубо принижують її честь та гідність, часто з тяжкими наслідками для здоров'я [1, с. 270-275].

Виходячи з вищесказаного можна зазначати важливість та актуальність даної теми, приділити увагу проблемам сучасного кримінального законодавства у сфері кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Спочатку визначається характер проблеми, адже цю сферу кримінальних правопорушень довгий час не сприймали як щось важливе. Більшість населення планети вбачала більш важливими кримінальні правопорушення проти майна та господарської діяльності. Навіть зараз у правовій культурі багатьох країн таким правопорушенням приділяється небагато уваги. Навіть у тих країнах, де має місце належне правове закріплення, дуже часто норма стикається з низькою правовою культурою як звичайного населення, так і представників держави [2, с. 218-226].

Отже, незважаючи на розвиток суспільства тенденція розвитку зазначених правопорушень залишається проблемою сьогодення, оскільки за радянських часів, не було прийнято розмовляти на такі теми, та піддавати їх розголосу, тому що це вважалося чимось соромним. Як наслідок багато осіб, постраждалих від кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості, частіше за все не звертаються за допомогою до правоохоронних органів або інших установ з надання допомоги, ігноруючи

цю проблему.

Окрім цього, існує велика складність доказування даних правопорушень, з причини того що частіше за все не має свідків, також на момент розслідування правопорушення не залишається слідів, такі як тілесні ушкодження на тілі потерпілої особи або наявність біологічного матеріалу, тому спиратися можна тільки на показання потерпілої та підозрюваної особи, що не є повністю достовірним джерелом доказів.

Ще одним проблемним питанням є визнання чоловіків потерпілими у правопорушеннях проти статевої свободи та статевої недоторканості. До недавніх часів потерпілою вважалась лише жінка. Кримінальний кодекс 60 року навіть не передбачав можливість, визнання чоловіка потерпілим у таких злочинах, а також можливість визнання жінки суб'єктом таких правопорушень. У Кримінальному кодексі 60-х років, було вказано таке визначення поняття зґвалтування, як «Зґвалтування, тобто статеві зносини з застосуванням фізичного насильства, погрози або з використанням безпорадного стану потерпілої»[3]. На сьогоднішній день відбувається розвиток законодавства, що дає можливість визначати потерпілу особу, незалежно від її статті, та соціального становища.

Отже, на сьогоднішній день у сучасному кримінальному законодавстві у сфері кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості, досі існують не розв'язанні питання щодо доказування, також ставлення потерпілої від таких кримінальних правопорушень до цієї проблеми, та визнання у них чоловіка як потерпілу особу.

---

1. Кісілюк Є. М. Особливості кваліфікації злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. «Всеукраїнська асоціація кримінального права». Одеса, 2016. С. 270-275

2. Яременко М. Проблеми сучасного кримінального законодавства у сфері злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 11. С. 218-226.

3. Кримінальний кодекс України (Документ 2001-05, втратив чинність, поточна редакція — Тлумачення від 26.01.2011, підстава — v001p710-11) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2001-05> (Дата звернення: 25.11.2023)